

[Udenrigsministeren.]

ning til det, som både hr. Kjeld Olesen og også andre var inde på, bl. a. hr. Gert Petersen, at afspænding begribeligvis må være både politisk og militær afspænding. Det blev sagt på forskellige måder, men afspændingen har disse to faser, og, om jeg så må sige, ingen skal slippe godt fra bare at tale om den ene. Man må hele tiden måle et lands interesse for afspænding på, i hvilken grad det tager begge sider af afspændingen i betragtning.

Jeg vil gerne give nogle svar på nogle spørgsmål, som hr. Guldberg stillede. Det første skal jeg lade være at tage op, men jeg må sige, jeg var ved at tro, jeg hørte forkert – men jeg har set efter i det foreløbige referat, og det gjorde jeg ikke, men det blev blødgjort lidt – da hr. Guldberg indledte med at sige, at han delte ikke min betænkelighed ved udvidelsen af EF-samarbejdet. Jeg tror, jeg kan få støtte fra en del i dette ting – der er bare det kedelige ved det, at det er dem, jeg nødig vil have støtte fra – i, at jeg absolut ikke var tøvende, men at jeg netop meget klart talte om værdien af dette udenrigspolitiske samarbejde, hvilke fordele, hvilke muligheder det gav os, og at regeringen var parat til at fortsætte det. Men det skal vi i øvrigt ikke stå og diskutere om, for vi er jo enige om selve sagen.

Hr. Guldberg sagde, at han ikke, sådan forstod jeg det, ville have så mange betænkeligheder ved forsvarssamarbejde i EF – jeg beklager, hvis jeg forenkler det, men det blev i hvert tilfælde sagt nogenlunde på den måde – på to betingelser: at man ikke svækkede alliancen, og at man ikke svækkede forholdet til USA. Jeg tror, det er rigtigt citeret – jeg kan se, hr. Guldberg nikker. Jeg vil gerne sige, at det er netop de to betingelser, der er afgørende for, at regeringen kommer til en anden konklusion. Jeg synes i hvert tilfælde, det er vigtigt, at vi er enige om disse to præmisser. Vi må ikke foretage os noget, der svækker alliancen, vi må ikke foretage os noget, der svækker alliancens troværdighed ved at svække forholdet til USA. Det fører regeringen til en anden konklusion end hr. Guldberg, men i hvert tilfælde er vi enige i disse to præmisser.

Hr. Guldberg var inde på spørgsmålet om det rådgivende udvalg i forbindelse med støtten til frihedsbevægelserne og så gerne, at det udvalg blev ophævet. Jeg tror endda, hr. Guldberg spurgte, om det var ophævet. Det er det ikke. Nu kunne man vel naturligt drøfte dette

spørgsmål, dels ved lejlighed i udenrigsudvalget, hvor vi da også har drøftet det før, dels eventuelt i forbindelse med bilstandsloven i udvalget dér. Men udvalget består altså.

Hr. Erhard Jakobsen siger, at man kan bare spørge folketinget. Hr. Guldberg og andre, der har haft med de sager at gøre enten i ministeriet eller i finansudvalget, ved jo, at vi i høj grad spørger folketinget, for når udvalget engang er færdig og ministeren enten har eller ikke har lyttet til udvalgets råd, så går sagen i finansudvalget, og det vil altså sige, at folketinget, som det selvfølgelig også må være, bliver spurgt.

Når vi gerne vil have dette udvalg – ja, man kunne selvfølgelig kalde alle de pågældende op enkeltvis – så er det jo, fordi vi i dette udvalg har samlet en vældig god sum af sagkundskab og organisationer, som ved, hvad disse spørgsmål drejer sig om, og som yderligere er i stand til praktisk at hjælpe med at få nogle af dem på skinner, når først finansudvalget har givet grønt lys. Jeg kan nævne Dansk Flygtningehjælp, Dansk Ungdoms Fællesråd, Folkekirkenes Nødhjælp, Kirkernes Raceprogram – en række organisationer, som vi jo alligevel ustandselig skal sammen med i disse sager. Jeg synes altså, det er nyttigt at have dem i dette råd.

Hr. Guldberg sagde en ting vedrørende Mellemøsten, som jeg gerne vil have lov at gentage. Vældig mange kom med betragtninger om Mellemøsten, men jeg synes nok, at det, hr. Guldberg sagde om Danmarks forpligtelse, hvis jeg må bruge det udtryk, over for Mellemøsten, var formet på en så central måde, at jeg gerne vil have lov til at gentage det. Det, hr. Guldberg gav udtryk for, var, at Danmark var medansvarlig for den beslutning, hvormed staten Israel blev oprettet. Vi er dermed også, sagde hr. Guldberg, medansvarlige for de konsekvenser, statens oprettelse fik for den palæstinensiske befolkning i området. Vi har altså dette dobbelte ansvar både for staten Israels eksistens og fortsatte eksistens og for, at den arabiske befolkning kan finde et acceptabelt grundlag for en selvstændig tilværelse. Jeg tror ikke, vores Mellemøstenpolitik er udtrykt klarere i dag, og jeg vil derfor gerne gentage det her og også tillade mig – hvad jeg håber ikke kommer i strid med ophavsretten – at bruge det nogle gange i fremtiden, når dette emne skal drøftes.

Vedrørende spørgsmålet om havretskonferencen var hr. Guldberg faldet over et udtryk,